

Elismerés
dr. Bodosi Mihálynak

Budapest (OS)
Batthyány-Strattmann László születésének 130. évfordulója alkalmából Gógl Árpád egészségügyi miniszter szakmai elismeréseket adományozott. Batthyány-Strattmann László díjban részesült – többek között – a hazai idegsebészet megújításáért végzett több évtizedes klinikusi munkásságáért prof. dr. Bodosi Mihály idegsebész, a Szegedi Tudományegyetem Idegsebészeti Klinikájának tanszékvezető egyetemi tanára.

Aba Sámuel Iskola

Kazár (MTI)
Az országban először Aba Sámuelről, az Anonymus által palóc királynak nevezett harmadik uralkodóról neveztek el iskolát az Aba nemzetség hajdani birtokain fekvő Nógrád megyei Kazáron. A névadó ünnepségen felavatták Bagi András falfaragó, szobrászművész Aba Sámuelről készített portréját, továbbá átadták az iskola 13 millió forintos költségével – többi között a belvízkárokat utáni helyreállításra kapott pénzzel – felépült tornaházat. Egyes feltevések szerint Aba Sámuel a magyarokkal bevándorolt kabarok kozár törzsének volt a feje.

Tisza István-konferencia

Debrecen (MTI)
A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) elnöke szerint gróf Tisza István egykori miniszterelnök – Bethlen István mellett – a magyar parlamentáris politika legnagyobb alakja. Glatz Ferenc erről hétfőn beszélt a Debreceni Egyetemen rendezett Tisza István-konferencián. Az Akadémia elnöke a tanácskozás szünetében hangsúlyozta: ma már mindenki elismeri, hogy Tisza István a századelő liberális felfogásának egyik legnagyobb és leghatározottabb egyénisége volt.

Október legvégén megalakulnak az országos pártok szegedi szervezetei. Az egyetemi, főiskolai hallgatók, a gyárak, üzemek, intézmények vezetői forradalmi tanácsokat alapítanak. Október 31-én a rókusai temetőben több ezer ember részvételével helyezik örök nyugalomra az öt nappal korábban agyonlőtt Schvartz Lajost.

Október utolsó napjaiban a szovjet csapatok megkezdtek Budapestről a kivonulást és a legtöbb börtönből kiszabadították a politikai foglyokat, akikkel több ezer köztörvényes bűnöző is az utcára került. Fegyveres csoportok megostromolták és elfoglalták a Köztársaság téri párházat. A Nagy Imrével rokonszenvező Mező Imre, a pártbizottság titkára is az áldozatok között van. A védők közül többeket lemészárolnak, meglinecselnak. A Magyar Dolgozók Pártja felveszi a Magyar Szocialista Munkáspárt nevet és újjáalakul-

Fűtésben még mindig a kényelem a szempont Környezetbarátabb megoldások

A napkollektorok utcai népszerűsítése a Kigyó utcában. (Fotó: Nagy László)

A megújulóban lévő szegedi Technika Háza hosszú szünet után újra hallat magáról. A műszaki tudományok otthona tegnap, hétfőn – az MTESZ Csongrád Megyei Szervezetének regionális energia-takarékossági és innovációs centrumsa szervezésében – az energiával való tudatos gazdálkodásról rendezett egy napos előadás-sorozatot. A tudományos fórumot az OMFB is támogatta.

Az MTESZ a jövőben népszerűsíteni szeretné az energia-takarékosságot, az ezzel kapcsolatos ismeretek terjesztését, a korszerű szemlélet kialakítását. Ennek jegyében adott ott-hont hétfői rendezvényének, amely az energiatakarékossággal kapcsolatos tudatosságra

szerezte volna felhívni a figyelmet. „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!” – hangsúlyozták az előadók a tegnapi fórumon, utalva arra: környezetünk védelméről, az energiával való spórolásról úgy kell beszélnünk, hogy közben csatládunkban, munkahelyünkön aprópenzre váltsuk a nagy gondolatokat.

Az Energia Központ Kht. munkatársa, Kostenszky Kálmán a kormány energia-takarékossági cselekvési programjáról, az Energia Klubtól Tóth Zsuzsanna pedig a Zöld Energiahálózatról, annak kiadványairól tartott előadást. Az energia, mint a környezeti nevelés volt a témája Zalatnay Lászlónak (E-misszió természet- és Környezetvédelmi Egyesülés), majd dr. Szelesné Kutasi Borbála (ATIKÖFE) előadásában a környezetbarát energia-felhasználásról beszélt. Mint kiderült: hiába „környezetbarátabb” az egyik energiaforrás a másikkal, ha valamilyen módon mindegyik

szennyezi a környezetet. Azt is hangsúlyozta az előadó: szavakban tudjuk, melyik energiahordozó okozza a legkisebb károkat, mindennapi életünkben azonban elsősorban a kényelmi szempontok döntenek (ezért fűtünk szénvel, kőolajjal, gázzal).

A téma szakértője kifejtette, a leginkább környezetbarát energiaforrásokon a napot, a szelet és a vizet értjük elsősorban, ám még ezek hasznosítása és sérti környezetünket. A napenergiát a napkollektorok és a napelemek hozzák közelebb az emberhez, de: a napkollektoros rendszerek hőszigetelő réteget, általában purhabot igényelnek, amelyek az előállításához az ózonkárosító freonokat alkalmazzák, a napelemek pedig elhasználdásuk után veszélyes hulladékként jelennek meg. Egy másik csapdahelyzet az, hogy napenergiából a legtöbb hasznót élvezők, a fóliasátrak gazdái az egyik oldalon korszakosak, mert környezetbarát

energiaforrást alkalmaznak, a másik oldalon viszont nem tudnak mit kezdeni az elhasznált műanyaggal. Ugyanígy lehet ellenérveket sorolni a szélenergia hasznosításával (zajártalom), valamint a víz erejével szemben. A vízerőművek építése például durva beavatkozás a tájba.

Sok szakember kardoskodik a növényi hulladékok elégetése, fűtési célú hasznosítása mellett. Ám ez a folyamat sem zajlik le környezeti károk nélkül. Hiába gondoljuk, olcsó, filléres, akár ingyen megszereshető tüzelőhöz jutunk, ez nem igaz: tetemes szállítási költségekkel is számolni kell. A végeredmény pedig salak, pernye, korom, valamint dioxin – ez utóbbi kettő rákkeltő hatású. Ha egy növényi hulladékokat hasznosító üzem a rendszerét környezetet védő szűrőkkel szereli föl, akkor olyan drágán építkezik, hogy amit nyer a réven, azt a vámon veszíti el.

Fekete Klára

Szeged ötvenhatos forradalma (7.)

„Soha az önkényt”

A Magyar Dolgozók Pártja Csongrád megyei Bizottsága 1956. október 30-án ülést tartott, ahol a megye politikai helyzetével foglalkozott. A pártbizottság elítélte azt a bűnös politikát, amelyet éveken keresztül a munkásosztály a nép nevében a munkásosztálytól, a néptől és a párttól elidegenedett ve-

Nyilatkozat

zető klikk Rákosi, Gerő, Farkas és a többiek vezetésével végeztek. A pártbizottság mellett, hogy elítéli azt a bűnös politikát, attól elhatárolva magát harcol mindazon törekvések ellen, amelyek a régi politika restaurációjában, vagy a kapitalizmus

visszaállításában jelentkeznek. (...)

Más demokratikus pártokkal az MDP Megyei Intéző Bizottsága a közös célok érdekében a legteljesebben együtt kíván működni. Javasoljuk, hogy közösen hozzuk létre a többi demokratikus pártokkal a Nemzeti Bizottság megyei szervezetét.

nak a népi demokrácia koalíciós pártjai.

Szegeden a Szociáldemokrata Párt, a Független Kisgazdapárt, a Petőfi Párt (egykori Nemzeti Parasztpárt), végül a Kereszténydemokrata Néppárt alapítja meg – a fővárosi apparátusokkal nagyjából egy időben – helyi szervezeteit. Ezek a pártok jelentősebb közéleti szerepre, az idő szűkössége miatt, nem vállalkozhatnak. A hatalom a munkástanácsokat tömörít, október 31-től új néven működő, Forradalmi Nemzeti Bizottság kezében van. Biz-

tosítani kell az általános sztrájk közepette a közellátást és a közrend fenntartását. Helytállásukat bizonyítja, hogy miközben Budapesten és a vidéki városokban még ezekben a napokban is százak halnak meg, Szegeden viszonylagos nyugalom van, erőszakos cselekedetekre alig van példa.

„Mindent összevetve úgy tűnik, hogy a forradalom Szegeden nem sokkal jutott túl a diákok akcióin – állítja Magyarország 1956 című, a hetvenes évek végétől hazánkban szamizdatként terjesztett köny-

vében Bill Lomax. Habár Szegednek az a hírneve, hogy a reaktiók város, semmilyen jele nincsen annak, hogy megpróbálták volna bármiféle ellenforradalmi elemek hasznát húzni a szituációból. Ugyanakkor azonban a munkásság sem lépett fel itt semmilyen valóban erőteljes akcióval, és ez lehet a magyarázata annak, hogy a forradalom éppen abban a városban rekedt meg, ahol először mozgásba lendült. A diákok egymagukban nem tudták, mit tegyenek ezután.”

Annyi mégis történik október 30-án, hogy – számos

üzemhez és intézményhez hasonlóan – a diákok is forradalmi tanácsokat alapítanak. A Sztálin körutat ugyanezen a napon nevezik el József Attiláról, míg a Sztálin sétány Móra Ferenc nevet veszi fel. Határozat született arról is, hogy a Takaréktár utca vegye fel az ott néhány nappal korábban agyonlőtt Schvartz Lajos nevét. A tizennyolc éves fiatallembert október 31-én temetik el.

A másnap először megjelenő Szabad Nép címlapon közli a tudósítást: „Katonai gyászpompával, a nép mély részvétele mellett temették el a Szegeden hősi halált halt ifjúmunkást.” A tudósító tényként említi a magyar forradalom győzelmét és az önkény utolsó fellobbanásának tartja a Takaréktár utcai golyózáport. A rókusai temetőben megtartott gyászszerbartáson a koporsót piros-fehér-zöld zászlóval takarták le. Schvartz Lajost több ezer ember kísérte el utolsó útjára. „Döbbenetes a gyász – írja a cikk szerzője. Győzhetetlen az akarat: soha az önkényt! Igazságot, emberiességet! Oltalmazzuk a minékünk oly drága, szabad, független Magyarországot!”

Tóth-Szenesi Attila

iegyzet

Halottak napja

A készségek szolgáltatók a temetők kapujába telepednek árjukkal, a megemlékezés virágaival, örökzöld koszorúkkal, ellophatóknak hirdetett, lelakatható mécskekkel, művirágcsokrokkal. A megfélemező zihálva odaér a bejáratához, kezében táská, benne az otthonra szánt munka, megveszi a sírra vagy a sírokra szánt virágot, és nekivág a sírkertnek.

Sokszor láttam már, ahogy magányos és ideges negyvenes, ötvenes urak, kezükben agyonszorongatott csokorral szaladgálnak a sírok között. Hol is van apa sírja? Merre is nyugszik anya? Hol, merre van a szülők örök, – de legkevesebb huszonöt évig tartó – nyughelye?

A halál nem divat manapság. Olyan időkben, amikor az élet mély kérdéseire se jut egy percre se az emberek nagy részének, és napi negyedórát tudnak foglalkozni a gyerekeikkel, hogy is maradna lelki erejük arra, hogy a túlvilággal törődjének. Éppen elég nekik az itteni világ!

A halál és a hozzákapcsolódó gondolatok kizáródnak az életünkéből. A hozzátartozóink a reggeli telefonban halnak meg, amikor az ügyeletes egészségügyi bemondja a gyászos végeredményt. Elbúcsúzni se nagyon lehet, mert a gépezet beindul, magával ragadja az eltávozottat, ránk legfeljebb a papírmunka marad. A személyi igazolványt kicserélni halotti bizonyítványra, a temetkezésénél kiválasztani és megrendelni a koporsót, meg a többi hozzávalót... Csak fizetünk, s a „kellékek” maguktól érkeznek meg a tetthelyre, ahol apánkat, anyánkat, gyerekeinket megmosdatják, szárazra törlik, felöltöztetik, és beleteszik a koporsóba. Nem is tudjuk, hogy kik. Azt se feltétlenül tudjuk, hogy a sírt hol fogják megásni. Csak befizetjük a díját, s kapunk egy parcellameg egy sírszámot, valamint egy időpontot: ekkor lesz a temetés, jelenjünk meg a halottas háznál, a gyászszertartás színhelyén, a halottunk már ott fog várni minket. És tényleg. Most utoljára is pontosan megjelenik.

De azért nem biztos, hogy az ügyintézés tökéletes. Megesik, hogy amikor a menet elindul, a gyászhuszár hátrafordul, és megkérdezi: „Hol a sír?” Mi meg csak hallgatunk.

Zalai László

Magyar-észt kormányfői megbeszélés a csatlakozás teendőiről

Irány az EU!

Budapest (MTI)

Elsősorban az Európai Unió bővítésének kérdései szerepeltek Orbán Viktor miniszterelnök és Mart Laar észt kormányfő hétfői, budapesti megbeszélésének napirendjén.

Az észt miniszterelnök a találkozó után újságíróknak nyilatkozva kifejtette: nagy baj lenne, ha a csatlakozásra már felkészült országoknak másokra kellene várniuk a bővítés folyamatában.

Mart Laar elképzelhetőnek nevezte, hogy az unió bővítés első körére Lengyelország részvétele nélkül fog sor kerülni, ami álláspontja szerint a lengyelektől is függ.

Észtország miniszterelnöke kiemelte a magyar-észt együttműködést, illetve azt, hogy az EU legutóbbi országjelentése igen pozitívan számol be országáról.

A politikus egyértelműen reálisnak tartja, hogy az Európai Unió bővítésére már 2003-ban sor kerül.

Az észt miniszterelnök budapesti tartózkodása során részt vesz a Tíz éve szabadon című nemzetközi tudományos konferencián, valamint a NATO-t támogató civil szervezetek szövetsége, az Atlanti Szervezetek Társasága (ATA) kedden kezdődő, négynapos budapesti közgyűlésén.

Új távközlési cég

Budapest (MTI)

A Magyar Villamos Művek Rt. (MVM) és az Antenna Hungária Rt. (AH) szándéknyilatkozatot írt alá, amelynek értelmében a felek még az idén közös, 50-50 százalékos tulajdoni hányadú távközlési céget alapítanak – jelentették be a két cég képviselői.

A sajtótájékoztatón Katona Kálmán, az MVM elnöke, vezérigazgatója közölte: a szándéknyilatkozatot egyéves egyeztetés után írták alá.

Raiffeisen Devizabetét
Kamatotztassa nálunk devizáját!
Példák az 1000 USD értékű lekötésekre (EBKM)

Futamidő	USD	DEM
1 hónap	5,30%	3,25%
3 hónap	5,60%	3,50%

További devizanemek és futamidők: EUR, GBP, ATS; 6 és 12 hónap.

Hívja a **06-40-48-48-48-as** telefonszámot!

Bankfiók: Szeged, Kossuth L. sugárút 9-13.